การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกพลศึกษา ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา

ทวีพงษ์ กลิ่นหอม

ที่มาและปัญหาของการประเมิน

คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตพลศึกษาได้เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกพลศึกษา มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 และเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา 2529 มีบัณฑิตที่จบตามหลักสูตรนี้ไปแล้วสองรุ่นจำนวน 63 คน โดยมีรุ่นแรก 32 คน และรุ่นที่สอง 31 คน ซึ่งนับได้ว่าโครงการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกพลศึกษาได้ดำเนินการมาจนครบวงจรของหลักสูตร แต่ตลอดระยะเวลาที่ใช้หลักสูตรนั้น ยังไม่เคยมีการประเมินหลักสูตรเลย ดังนั้นจึงควรที่จะได้ทำการประเมินหลักสูตรนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ว่าการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกพลศึกษา ของคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษานั้นประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีข้อบกพร่องอย่างไร อันจะเป็นแนวทางนำไปสู่การตัดสินใจและดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

ในการประเมินหลักสูตร วท.บ.(พลศึกษา) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เฉพาะของการประเมินดังนี้

1. เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยการประเมินในองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความต้องการบัณฑิต วิทยาศาสตร์ สาขาวิชาเอกพลศึกษา ของหน่วยงานต่าง ๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.3 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

2. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

2.1 สถานภาพของผู้บริหาร อาจารย์ บัณฑิต และนิสิต

2.2 หน่วยงานบริการสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

2.3 งบประมาณ

2.4 วัสดุอุปกรณ์

3. เพื่อประเมินกระบวนการของหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยการประเมินในองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

3.1 พฤติกรรมและประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์

3.2 พฤติกรรมการเรียน การฝึกงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิตและบัณฑิต

3.3 การให้บริการของหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

3.4 การจัดตารางสอนและการจัดผู้สอน

4. เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วย การประเมินตัวบัณฑิตในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

4.2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบัณฑิต

4.3 ความรู้ และทักษะของบัณฑิต

5. เสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร วท.บ.(พลศึกษา)

ประโยชน์ของการประเมิน

1. ทำให้ทราบถึงภาพสะท้อนที่ชัดเจนของหลักสูตรทั้งระบบในปัจจุบันว่า เป็นอย่างไร อันจะเป็นการชี้ให้เห็นถึงผลสำเร็จ และข้อบกพร่องของหลักสูตร เพื่อที่จะได้ปรับปรุงแก้ไขได้ถูกจุด

2. ผลที่ได้จากการประเมิน จะเป็นแนวทางให้ผู้รับผิดชอบ ได้ตัดสินใจและปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรได้อย่างถูกต้อง และมีข้อมูลเพียงพอ อันจะเป็นแนวทางให้การดำเนินการ ของหลักสูตรในโอกาสข้างหน้าบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

3. เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรของวิชาอื่น ๆ

ขอบเขตของการประเมิน

1. การประเมินหลักสูตร วท.บ.(พลศึกษา) จะดำเนินภายใต้รูปแบบจำลองซิป (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 1971 : 218) โดยทำการประเมินใน 4 องค์ประกอบดังนี้

1.1 การประเมินบริบท (Contex Evaluation)

1.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

2. การประเมินบริบทในส่วนที่เป็นความต้องการของหน่วยงาน มุ่งศึกษาที่หน่วยงานเอกชน และรัฐวิสาหกิจที่มีการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาที่มีนักพลศึกษาประจำของหน่วยงาน ส่วนหน่วยงานราชการได้ศึกษาเฉพาะหน่วยงานที่มีกิจกรรมทางพลศึกษาเพื่อบริการ เช่น เทศบาล ศูนย์เยาวชน ส่วนหน่วยงานราชการที่ได้กำหนดอัตราไว้เป็นราชการแน่นอนเช่นกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย ไม่ได้ศึกษาในที่นี้

3. การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ได้ดำเนินการในขอบเขตระยะเวลาภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 ในปีการศึกษา 2530 ทั้งนี้โดยมีบัณฑิตที่จบหลักสูตรไปแล้วสองรุ่น คือรุ่นปีการศึกษา 2528 และปีการศึกษา 2529 และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในปีที่ 3 และปีที่ 4

4. การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ กระทำเฉพาะหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษาเท่านั้น

5. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 10 กลุ่มดังนี้

5.1 ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร

5.2 ผู้บริหารหลักสูตร

5.3 อาจารย์

5.4 บัณฑิต

5.5 นิสิต

5.6 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

5.7 หน่วยงานราชการ เอกชน และรัฐวิสาหกิจ

5.8 บรรณารักษ์ห้องสมุด

5.9 หน่วยงานพัสดุอุปกรณ์

5.10 หน่วยงานวางแผนและพัฒนา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการประเมิน

ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ บัณฑิต นิสิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต หน่วยงาน ราชการเอกชนและรัฐวิสาหกิจ บรรณารักษ์ห้องสมุด หัวหน้างานพัสดุ หน่วยงานวางแผนและพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ จำนวน 7 ชุด จำแนกได้ดังนี้ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์อาจารย์ แบบสอบถามบัณฑิต แบบสอบถามนิสิต แบบสอบถามหน่วยงานเอกชน แบบสอบถามของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต แบบสำรวจสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุด งานพัสดุ งานวางแผนและพัฒนา

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 272 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับคืน 204 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติต่าง ๆ คือ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที-เทสท์ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่

ผลการประเมิน

ผลของการประเมินด้านบริบทของหลักสูตร

1. ด้านความต้องการของตลาดแรงงาน

ความต้องการบัณฑิต วท.บ. (พลศึกษา) มีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคต

2. ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรในแง่ความชัดเจน พบว่า มีความชัดเจนทางด้านภาษา แต่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้

2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรในแง่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา พบว่า ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา โดยวัตถุประสงค์ ระบุส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัยทางพลศึกษาและการกีฬา แต่ไม่มีรายวิชาใดที่เกี่ยวกับการวิจัยจัดอยู่ในหลักสูตร และวัตถุประสงค์ทั่วไปไม่ได้ระบุการปลูกฝังทัศนคติที่ดี แต่คำอธิบายรายวิชาภาคปฏิบัติทางพลศึกษา ระบุถึงการปลูกฝังทัศนคติที่ดี

2.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรในแง่สอดคล้องกับแนวการจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา วัตถุประสงค์ในระดับทั่วไป (General Objective) ของหลักสูตร วท.บ.(พลศึกษา) ระบุวัตถุประสงค์ ไม่ครบทั้ง 3 ด้าน โดยขาดด้านจิตพิสัย และที่ระบุด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัย ก็ไม่ชัดเจน

3. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

3.1 โครงสร้างของหลักสูตร ด้านหน่วยกิตและเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่า จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของหลักสูตร หน่วยกิตหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน หมวดวิชาเอก เหมาะสมดีแล้ว แต่เห็นว่าหน่วยกิตวิชาเลือกไม่เหมาะสม วิชาเน้นหนักทางด้านทฤษฎีมาก ควรมีวิชาเลือกทุกหมวดวิชาให้เรียนได้ตามความสนใจ

3.2 โครงสร้างของหลักสูตร ด้านหน่วยกิตและเนื้อหา

3.2.1 โครงสร้างของหลักสูตร เปรียบเทียบกับเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัยพบว่า เป็นไปตามเงื่อนไขของทบวงทุกประการ

3.2.2 ความซ้ำซ้อนเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่า

วิชาพื้นฐานเฉพาะด้านสังกัดคณะพลศึกษา วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน และวิชาเอก บางวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันทั้งในหมวดวิชา และต่างหมวดวิชา

3.3 วิชาที่จัดไว้ในหลักสูตร

3.3.1 วิชาพื้นฐานทั่วไปสังกัดคณะมนุษยศาสตร์ วิชาบังคับที่จัดไว้เหมาะสมนอกจาก

วิชาไทย 102 (ความรู้พื้นฐานทางวรรณคดี) ที่เห็นว่าควรเป็นวิชาเลือก วิชาเลือกที่จัดไว้เหมาะสม นอกจากวิชาจิต 101 (จิตวิทยาเบื้องต้น) และวิชาปรัช 101 (ปรัชญาเบื้องต้น) ที่เห็นว่าควรเป็นวิชาบังคับ

3.3.2 วิชาพื้นฐานทั่วไปสังกัดคณะวิทยาศาสตร์ วิชาที่จัดไว้เหมาะสมและควรจะเป็นวิชาบังคับ นอกจากวิชา ว.113 (วิทยาศาสตร์โลกอวกาศ) ว.115 (พลังงาน) ว.121 (ปัญหาและการดำเนินชีวิต) ที่เห็นว่าควรเป็นวิชาเลือกตามหลักสูตร

3.3.3 วิชาพื้นฐานทั่วไปสังกัดคณะสังคมศาสตร์ วิชาที่จัดไว้เหมาะสม

3.3.4 วิชาพื้นฐานสังกัดคณะพลศึกษา วิชาที่จัดไว้เหมาะสม

3.3.5 วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน วิชาที่จัดไว้เหมาะสม

3.3.6 วิชาเอกภาคทฤษฎี วิชาที่จัดไว้เหมาะสม

3.3.7 วิชาเอกภาคเทคนิค วิชาที่จัดไว้เหมาะสม

3.3.8 วิชาเอกภาคการฝึกและการตัดสิน วิชาที่จัดไว้เหมาะสมและควรจัดวิชาต่อไปนี้เป็นวิชาบังคับ พล.411 (การฝึกและการตัดสินกรีฑา) พล.412 (การฝึกและการตัดสินกีฬาว่ายน้ำ) พล.413 (การฝึกและการตัดสินกีฬาบาสเกตบอล) พล.415 (การฝึกและการตัดสินกีฬาฟุตบอล) และ พล.416 (การฝึกและการตัดสินกีฬาวอลเลย์บอล)

3.3.9 วิชาเลือก วิชาที่จัดไว้เหมาะสมเกือบทุกวิชา ยกเว้นวิชา สันท์.312 (การอยู่ค่ายพักแรม) และ พล.233 (การช่วยชีวิตและความปลอดภัยทางน้ำ) ที่เห็นว่าควรจะเป็นวิชาบังคับ

อภิปรายและข้อเสนอแนะด้านบริบท

ในระดับเร่งด่วน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร ควรจัดประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ซ้ำซ้อนกัน และนำเสนอปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบอย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถขยายตลาดผลผลิต วท.บ.(พลศึกษา)

ควรระบุวัตถุประสงค์แต่ละด้านให้ชัดเจนเป็นข้อ ๆ โดยวัตถุประสงค์จะต้องครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Texonomy of Education) จุดมุ่งหมายระดับทั่วไป (General Objective)

ผลของการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

1. ปัจจัยเบื้องต้นด้านสถานภาพส่วนตัว

1.1 สถานภาพส่วนตัวผู้บริหารหลักสูตรไม่ได้ทำวิจัย ไม่ได้แต่งตำรา และเขียนบทความทางวิชาการแต่ได้เข้าร่วมสัมมนาและบริการชุมชนด้านวิชาการนอกเหนือจากงานบริหารยังทำหน้าที่สอนหลักสูตรอื่น ที่ปรึกษาชมรม ที่ปรึกษาทางวิชาการ และงานด้านกิจการนิสิต

1.2 สถานภาพส่วนตัวอาจารย์ ส่วนใหญ่

ไม่ได้ทำวิจัย ไม่ได้เขียนบทความทางวิชาการและแต่งตำรา อาจารย์เพียงส่วนน้อยที่เข้าร่วมหรือจัดประชุมทางวิชาการ หรือให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน

1.3 บัณฑิตและนิสิต ประเมินคุณลักษณะอาจารย์ในคณะพลศึกษาอยู่ในระดับดี ในด้านความแตกฉานเนื้อหาวิชาที่สอน มีความรู้ความสามารถในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ มีความเป็นกันเอง ให้ความสะดวกแก่นิสิตในการเข้าพบ และยอมรับฟังความคิดเห็นจากนิสิต โดยมีข้อควรปรับปรุงด้านให้ความเสมอภาคแก่นิสิต มีความรับผิดชอบ เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการทำงาน เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านความประพฤติและความมั่นคงทางอารมณ์

1.4 บัณฑิตและนิสิต ประเมินคุณลักษณะของอาจารย์นอกคณะพลศึกษาอยู่ในระดับดี ด้านความแตกฉานในเนื้อหาวิชาที่สอน ความรู้ความสามารถในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ โดยมีข้อที่ควรปรับปรุงคือ ความเป็นกันเอง ให้ความเสมอภาคแก่นิสิต และความมั่นคงทางอารมณ์

1.5 สถานภาพส่วนตัวของบัณฑิต คะแนนเฉลี่ยของบัณฑิตระดับมัธยมก่อนเข้าเรียนในหลักสูตรค่อนข้างต่ำ และเลือกเรียนหลักสูตร วท.บ. (พลศึกษา) อยู่ในอันดับท้ายเป็นส่วนใหญ่

1.6 นิสิตที่เรียนในรุ่นปีการศึกษาที่ 2527, 2528 ที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีทั้งโปรแกรมวิทยาศาสตร์และศิลปะ คะแนนเฉลี่ยเมื่อจบมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับปานกลาง และเลือกเรียนหลักสูตร วท.บ. (พลศึกษา) อยู่ในอันดับท้ายเป็นส่วนใหญ่

1.7 บัณฑิตเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ส่วนใหญ่ควรจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะด้านให้คำแนะนำเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิต ให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว และจัดตารางเพื่อให้นิสิตเข้าพบ

2. หน่วยงานบริการสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

หน่วยงานบริการ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย หน่วยงานพยาบาล หน่วยงานทะเบียนนิสิต หน่วยงานกิจการนิสิต หน่วยงานหอสมุด หน่วยงานการเงิน หน่วยงานเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงอาหาร หน่วยงานสวัสดิการ หน่วยงานรักษาความปลอดภัย ห้องเรียน ห้องพักอาจารย์ ห้องลอกเกอร์ของอาจารย์และนิสิต ห้องน้ำห้องสุขาของอาจารย์และนิสิต และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ หน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวดำเนินการให้บริการไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

3. งบประมาณ

งบประมาณแผ่นดินและงบประมาณรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริหารหลักสูตร โดยเฉพาะภาควิชาไม่สามารถหางบประมาณพิเศษมาเพื่อให้การบริหารคล่องตัวขึ้น

4. วัสดุอุปกรณ์

4.1 อุปกรณ์กีฬามีจำนวนเพียงพอในการสนับสนุนการเรียนการสอน แต่ไม่ได้รับความสะดวกในการเบิกใช้

4.2 สนามกีฬาอยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสม ไม่สะดวกในการใช้ทั้งสนามกลางแจ้งและสนามในร่ม

4.3 อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการมีไม่เพียงพอ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในห้องเรียนเช่นเครื่องฉายแผ่นโปร่งใสมีไม่เพียงพอ

อภิปรายผลและเสนอแนะด้านปัจจัยเบื้องต้น

ผู้บริหารและอาจารย์ควรปรับปรุงความรู้ให้เหมาะสมกับหลักสูตรด้าน วท.บ.(พลศึกษา) ให้มากขึ้น นอกจากนี้ควรทำหน้าที่เพิ่มพูน ความรู้โดยทำการวิจัย การเขียนตำรา และเอกสารประกอบการสอน เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ เข้มงวดเอาใจใส่ และควบคุมคุณภาพบัณฑิตมากกว่าที่จะคำนึงถึงปริมาณประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

หน่วยงานที่ดูแลด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก จะต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน

การจัดสรรงบประมาณจะต้องจัดให้เพียงพอ โดยผู้บริหารจะต้องจัดทำงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นโครงการที่เห็นเป็นรูปธรรมที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตร

ในด้านวัสดุอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่จะต้องอำนวยความสะดวกในการเบิกใช้ และอยู่ประจำห้องตลอดเวลา และอุปกรณ์จะต้องมีเจ้าหน้าที่ดูแลซ่อมแซมเก็บรักษา ต้องแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนทราบจำนวนอุปกรณ์ที่มีอยู่ แจ้งผู้บริหารเพื่อจัดตั้งงบประมาณ และดำเนินการบริหารอุปกรณ์ให้มีการนำมาใช้อย่างคล่องตัว นึกถึงประโยชน์ จากการใช้อุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

การจัดตารางสอนจะต้องคำนึงถึงการใช้สนามเป็นหลัก โดยจัดให้มีการใช้สนามอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักการว่าสนามคือห้องปฏิบัติการสำหรับกิจกรรมพลศึกษา ไม่ควรห้ามใช้สนามควรคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยมากกว่าที่จะดูแลให้สนามสวยงาม

ควรจัดหางบประมาณเพื่อให้มีวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอโดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีเครื่องฉายแผ่นโปร่งใสประจำห้องบรรยาย และจัดห้องบรรยายพิเศษที่มีเครื่องมืออำนวยความสะดวกด้านเทคโนโลยีประจำอย่างน้อย 5 ห้อง

ผลของการประเมินด้านกระบวนการของหลักสูตร

1. การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์

การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ได้ปฏิบัติอย่างดีคือ ปลูกฝังให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่องานและหน้าที่ กระตุ้นให้นิสิตไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาที่สอน ได้แจ้งวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในวิชาที่สอนให้นิสิตทราบก่อนเรียน แจ้งขอบเขตของเนื้อหาวิชาในวิชาที่สอนให้นิสิตได้ทราบ แจ้งแผนการเรียนการสอนให้นิสิตได้

ทราบก่อนเรียน การสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในวิชาที่สอนได้สอนครอบคลุมตามขอบเขตของเนื้อหาในวิชาที่สอน ได้สอดแทรกเนื้อหาหรือความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนแต่มิได้ระบุไว้ในหลักสูตรให้นิสิตได้ทราบ มีความพร้อมในการสอน การเสนอบทเรียนเป็นไปตามลำดับเนื้อหา ได้พยายามอธิบายเนื้อหาวิชาให้นิสิตเข้าใจอย่างชัดเจน มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในวิชาที่สอน มีความสามารถที่จะเชื่อมโยงเนื้อหาวิชากับการนำไปปฏิบัติในสถานการณ์จริง ได้จัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนได้เหมาะสม เข้าใจถึงความรู้สึกและปัญหาของนิสิต การสอนเอื้ออำนวยให้นิสิตได้มีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี คำนึงถึงความสามารถของนิสิตในการสอน ตรวจผลงานทุกชิ้นที่มอบหมายให้นิสิตทำ มีความรู้และทักษะในวิชาที่สอน เลือกใช้สื่อการสอนได้อย่างเหมาะสมกับวิชาที่สอน ได้แนะนำเอกสารตำราและแหล่งวิชาให้แก่นิสิตเพื่อไปศึกษาค้นคว้า ได้วัดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในวิชาที่สอน

2. พฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

พฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง

3. การจัดตารางสอน

3.1 การจัดตารางสอนของนิสิต ตารางสอนแต่ละเทอมไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทะเบียนวิชาเลือก โดยจัดในลักษณะบังคับเลือก นิสิตไม่มีโอกาสเลือกวิชาโดยอิสระ

3.2 การจัดตารางสอนของอาจารย์ ผู้บริหารเห็นว่าควรจัดตารางสอนตามความถนัดของผู้สอนซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน

4. การฝึกงาน

การฝึกงานจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิมในทุก ๆ ด้าน เช่นขยายเวลาการฝึกงานให้มากขึ้น อาจารย์นิเทศก์จะต้องมีความรับผิดชอบการฝึกงานให้มากขึ้น ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการฝึกงาน นิสิตเห็นว่าความรู้ที่จะนำไปฝึกงานยังไม่เพียงพอ

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมควรมีบทบาทให้คำแนะนำมากขึ้นกว่าปัจจุบัน จึงจะก่อให้เกิดประสบการณ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ควรจัดคือ เชิญวิทยากรมาบรรยาย การศึกษานอกสถานที่ การอภิปรายสัมมนา และการจัดทัศนศึกษา

อภิปรายและเสนอแนะด้านกระบวนการ

มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นนโยบาย ให้มีการประเมินการสอนอาจารย์ทุกคน เพื่อหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการ

อาจารย์ผู้สอนจะต้องเข้มงวดในการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน ปลูกฝังความรับผิดชอบ ย้ำเตือนให้ผู้เรียนเอาใจใส่ต่อการเรียน ฝึกให้มีคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปกับการเรียนด้วย นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณ

ควรขยายเวลาฝึกงานให้มากขึ้น โดยแบ่งหน่วยกิตจาก 6 หน่วยกิต ออกมาเพื่อให้นิสิตได้ฝึกงานเป็นระยะ เช่นจัดให้มีการเตรียมฝึกงานในชั้นปีที่ 3 หนึ่งวิชา และฝึกงานจริงเต็มรูปแบบในภาคเรียนสุดท้ายของปีที่ 4 ตลอดทั้งเทอม จะทำให้นิสิตมีเวลาฝึกงานมากขึ้นและได้รับประสบการณ์มากขึ้น

อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมควรแสดงบทบาทให้เข้มแข็งที่จะเสริมความรู้ให้กับนิสิต ควรจัดให้มีการอภิปรายสัมมนา หรือเชิญวิทยากรมาบรรยาย รวมทั้งจัดกิจกรรมเสริมบุคลิกภาพ จัดให้มีการศึกษานอกสถานที่และทัศนศึกษา จะทำให้นิสิตมีความรู้เสริมหลักสูตรเพิ่มขึ้น

ผลของการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร

1. ด้านผลผลิต

ความสัมฤทธิผลทางการเรียนของบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียนจบหลักสูตรทุกคนตามกำหนดที่รับเข้ามา

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับดี ถึงดีมากในความเห็นของผู้บังคับบัญชา ที่เด่นที่สุดของบัณฑิตในระดับดีมากคือ ความรู้และทักษะทางกีฬา คุณภาพของผลงานที่ทำ ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ความซื่อสัตย์ในการทำงาน และความอุตสาหะพยายามในการทำงาน

อภิปรายและเสนอแนะด้านผลผลิต

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนิสิตเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรในขณะที่มีการแข่งขันในการผลิตบัณฑิตพลศึกษาดังเช่นปัจจุบัน มหาวิทยาลัยไม่ควรหยุดนิ่งต่อความพึงพอใจ จะต้องพัฒนาในทุก ๆ ด้านเพื่อให้บัณฑิตมีประสิทธิภาพ

ในด้านความรู้ มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นคุณภาพที่จะทำให้นิสิตเกิดความเชื่อมั่นว่ามีความรู้ความสามารถในด้านวิชาชีพของตนเอง

บรรณานุกรม

กมล สุดประเสริฐ. "การวิจัยหลักสูตร", **ศูนย์ศึกษา.** 1 : 19 - 26 ; กุมภาพันธ์ 2515.

กรมการฝึกหัดครู. **รายงานการวิเคราะห์และประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครู 2519 ของสภาการฝึกหัดครู.** กรุงเทพฯ : จักรเพชร, 2520.

โกวิท ประวาลพฤกษ์ และสมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. **การประเมินในชั้นเรียน.** กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2527.

ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา. "ทฤษฎีหลักสูตร", **เอกสารการบรรยายการพัฒนาหลักสูตรและการสอน.** 2522. อัดสำเนา.

ทบวงมหาวิทยาลัย. **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย.** กรุงเทพฯ : กองวิชาการ, 2528. อัดสำเนา.

ทิศนา แขมมณี. "การประเมินผลหลักสูตร", **รายงานการประชุมวิจัยการศึกษาประจำปี 2519.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2519.

_____. "การประเมินหลักสูตร", **ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎี และปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : บริษัทสารมวลชนจำกัด, 2520.

_____. "การประเมินผลหลักสูตร", **ในการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา.** กรุงเทพฯ : หน่วยพัฒนาคณาจารย์, 2524.

บุญส่ง นิลแก้ว. **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.** กรุงเทพฯ : ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. **หลักสูตรและคู่มือการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2530.** กรุงเทพฯ : เจ้าพระยา, 2530.

พรทิพย์ อาจณรงค์. **การประเมินหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.** กรุงเทพฯ : ปริญญานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา. **หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา สุขศึกษา สันทนาการ พ.ศ. 2527.** กรุงเทพฯ : 2527. อัดสำเนา.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา. **คู่มือการใช้หลักสูตร กศ.บ.เทียบ 4 ปี พ.ศ. 2527.** กรุงเทพฯ : 2527. อัดสำเนา.

ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. **หลักสูตรและคู่มือการศึกษาขั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2530.** กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2530.

_____. **คู่มือการเสนอหลักสูตร.** กรุงเทพฯ : 2530. อัดสำเนา.

มยุรี พลางกูร. **การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า.** กรุงเทพฯ : ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

วิชัย วงษ์ใหญ่. **พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหญ่.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

_____. **กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนภาคปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

สันต์ ธรรมบำรุง. **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.** กรุงเทพฯ : เกรียงศักดิ์, 2525.

สมบูรณ์ ชิตพงศ์. **การประเมินผลหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.** กรุงเทพฯ : ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519 อัดสำเนา.

_____. "รูปแบบการประเมินหลักสูตร", **วัดผลการศึกษา.** 1 : 28-42 ; พฤษภาคม - สิงหาคม 2522.

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. **การประเมินโครงการทฤษฎีและการปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ, 2527. อัดสำเนา.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "หลักการและแนวคิดในการประเมินหลักสูตร", **วิธีวิทยาการวิจัย.** 3(1) : 16 - 30 ; มกราคม - เมษายน 2531.

_____. และคณะ. **รายงานการประเมินหลักสูตรครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตสาขาจิตวิทยา.** กรุงเทพฯ : 2522. อัดสำเนา.

_____. **การประเมินผลโครงการประชุม : หลักการและการประยุกต์ใช้.** กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา, 2524.

สุมิต คุณานุกร. **หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : บริษัทสารมวลชน จำกัด, 2520.

_____. **หลักสูตรและการสอน.** กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2523.

สิปปนนท์ เกตุทัต. **การปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518.

สุจริต เพียรชอบ. **การประเมินผลเพื่อตัดสินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร.** กรุงเทพฯ : 2521, อัดสำเนา.

_____. **หลักสูตรและแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตร.** กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สุทัศนีย์ วิวัฒนปฐพี. **การประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.** กรุงเทพฯ : ปริญญานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา

Beggs, Walter K. **The Education For Teacher.** The Center Research in Education, 1965.

Bellack, Arno A. And Herbert M. Kliebard. ed. **Curriculum and Evaluation.** MeGutchan, 1977.

Bhola, H.S. **Evaluating Functional Literacy.** Tehran : Hulton Educational, 1979.

Sayler, J. Galen and Alexander, William M. **Curriculum Planning for Modern School.** New York : Holt Rinehart and Winston Inc., 1966.

Taba, Hilda. **Curriculum Developement.** New York : Harcourt, Brace and World Inc., 1962.

Blaine R. Worthen, and Jame R. Sanders. **Educational Evaluation : Theory and Practice.** Wadaworth : Wadsworth, 1973.

ใบสมัครเป็นสมาชิกวารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา

ที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.กิติมา ปรีดีดิลก

ข้าพเจ้า (นาย, นาง, นางสาว).....

สังกัด -- สถานที่อยู่.....

มีความประสงค์จะขอสมัครเป็นสมาชิกวารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา ตั้งแต่ปีที่ .....

ฉบับที่.....ถึงปีที่.....ฉบับที่..... โปรดส่งวารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา ไปให้ข้าพเจ้าที่.....

บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้ส่ง ☐ ธนาณัติ ☐ ตั๋วแลกเงินไปรษณีย์

เป็นจำนวนเงิน 40 บาท ในนาม รศ.ดร.กิติมา ปรีดีดิลก ฝ่ายวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สุขุมวิท 23 เขตพระโขนง กรุงเทพฯ 10110

(สั่งจ่าย ปณ. มศว.ประสานมิตร) แล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ตำแหน่ง .....